

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 51/06
24.05.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Zvezdane Lutovac, Nikole Stanojevića, Mihaila Rulića i Predraga Trifunovića, članova veća, u parnici tužilaca-protivtuženih: AA, BB, VV, GG, DD, ĐĐ i EE, čiji je zajednički punomoćnik advokat AB, protiv tuženih-protivtužilaca: ŽŽ, ZZ, II i JJ, čiji je zajednički punomoćnik advokat BV i tužene KK, radi utvrđenja prava svojine, odlučujući o reviziji tužilaca-protivtuženih izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kraljevu Gž.br. 679/04 od 13.05.2005. godine, u sednici veća održanoj dana 24.05.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužilaca-protivtuženih izjavljena protiv presude Okružnog suda u Kraljevu Gž.br. 679/04 od 13.05.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Kraljevu P. broj 1484/03 od 04.02.2004. godine, stavom I izreke odbačena je tužba tužilaca-protivtuženih kojim su tražili da se prema tuženima-protivtužiocima utvrdi da su vlasnici na po idealnih 1/24 delova a tužilac EE na 1/4 idealnih delova od katastarskih parcela broj: aa, bb, vv, gg, dd, đđ, ee, žž i zz sve u KO LL. Stavom II izreke utvrđeno je da su tužilac EE sa 1/4 idealnih delova a ostali tužioci sa po 1/24 idealnih delova vlasnici kat. parcele broj đđ KO LL, što je tužena KK dužna priznati i dozvoliti im da se putem fizičke deobe izdvoje i predaju u državinu, u roku od 15 dana od dana prijema presude. Stavom III izreke ostali tuženi - protivtužioci su obavezani da tužiocima predaju u državinu u istim udelima kao u prethodnom stavu istu kat. parcelu đđ KO LL, u istom paricionom roku. Stavom IV izreke odbijen je kao neosnovan zahtev tužilaca kojim su tražili da im tužena KK preda idealne udele od 1/4 idealnih delova tužiocu EE a ostalim tužiocima idealni udeo od po 1/24 delova od kat. parcele đđ KO LL. Stavom V izreke odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev tužilaca kojim su tražili da se tuženi obavežu na predaju u državinu: tužiocu EE 1/4 a ostalim tužiocima od po 1/4 idealnih delova od katastarskih parcela broj: bb, vv, gg, dd, ee, jj, žž i zz, sve u KO LL. Stavom VI izreke tužena KK je obavezana da tužiocu EE preda u državinu idealnih 1/4 delova a ostalim tužiocima po 1/24 idealnih delova od katastarskih parcela naznačenih u prethodnom stavu, u roku od 15 dana od dana prijema presude. Stavom VII izreke odbačena je protivtužba tuženih-protivtužilaca kojim su tražili da se prema tužiocima-protivtuženima utvrdi da su vlasnici 1/2 idealnih delova kat. parcele đđ KO LL. Stavom VIII izreke odbijen je kao neosnovan protivtužbeni zahtev tuženih-protivtužilaca kojim su tražili da se prema tužiocima-protivtuženima utvrdi da su vlasnici i za idealnu 1/2 delova od kat. parcele đđ KO LL. Stavom IX izreke tuženi-protivtužioci su obavezani da tužiocima-protivtuženima na ime naknade troškova spora isplate iznos od 85.900,00 dinara u istom paricionom roku.

Pravosnažnom presudom Okružnog suda u Kraljevu Gž. broj 679/04 od 13.05.2005. godine stavom I izreke preinačena je presuda Opštinskog suda u Kraljevu P. broj 1484/03 od 4.02.2004. godine u delu izreke pod stavovima: II, III, VI, VII i VIII, tako da ovaj deo presude glasi: odbija se tužbeni zahtev tužilaca kojim su tražili da se prema tuženoj KK utvrdi da su vlasnici i to tužilac EE na jednoj idealnoj 1/4 a ostali tužioci na po idealnoj 1/24 od katastarske parcele đđ i da se tužena obaveže da im ovo pravo prizna i dozvoli da se putem fizičke deobe izdvoje i te delove uzmu u državinu, kao i da se tužena KK obaveže da tužiocima preda u državinu u istim idealnim udelima: tužiocu EE 1/4 a ostalim tužiocima po 1/24 idealnih delova od katastarskih parcela: bb, vv, gg, dd, ee, jj, žž i zz, sve u KO LL. Stavom II izreke utvrđuje se da su protivtužioci vlasnici kat. parcele broj đđ u KO LL i to ŽŽ na 1/2 idealnih delova a protivtužioci ZZ, II i JJ na drugoj 1/2 idealnih delova te kat. parcele, pa su protivtuženi obavezani da im ovo pravo priznaju. Stavom III izreke ukinuta je navedena prvostepena presuda u stavu IX izreke koji se odnosi na naknadu troškova spora i predmet je u tom delu vraćen istom sudu na ponovni postupak.

Protiv navedene pravosnažne drugostepene presude, tužioci-protivtuženi su izjavili blagovremenu i dozvoljenu reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pravilnost navedene drugostepene presude u smislu člana 386. ZPP, Vrhovni sud je našao da revizija nije osnovana jer u provedenom postupku nije učinjena apsolutno bitna povreda iz noveliranog člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti; a ni bitna povreda iz člana 375. stav 1. u vezi noveliranog člana 354. stav 1. ZPP na koju se u reviziji ukazuje, obzirom da obrazloženje drugostepene presude sadrži ocenu relevantnih žalbenih navoda.

Nisu osnovani ni navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužioci-protivtuženi su pravi sledbenici suda, nekogog III I koji je

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužioc-protivtuženi su pravni naslednici sada pokojnog LJJ koji je preminuo 1965. godine, čija je zaostavština raspravljena ostavinskim rešenjem Opštinskog suda u Kraljevu O. broj 374/65, kojim su za njegove zakonske naslednike oglašeni supruga MM i ovde tužena KK, kao navodna usvojenica i to svaka sa po 1/2 idealnih delova njegove zaostavštine koju je činilo predmetnih 9 katastarskih parcela sve upisane u KO LL. Nakon smrti MM njena zaostavština je raspravljena rešenjem istog suda O. broj 564/69 na njene zakonske naslednike - braću NN i NJNJ koji su oglašeni svaki sa po 1/2 idealnih delova njene zaostavštine, koju je pak predstavljalo 1/2 idealnih delova predmetnih katastarskih parcela. Prvi je preminuo NN i njega je nasledio brat NJNJ prema ostavinskom rešenju O. broj 64/80, a posle smrti NJNJ njega su prema ostavinskom rešenju O. br. 262/91 nasledili sinovi NJNJ1 i NJNJ2. U toku ovog postupka je preminuo i NJNJ2 koga su nasledili prema rešenju O. broj 1692/01: ZZ, II i JJ. Za svog života, njihovi pravni prethodnici NN i NJNJ vodili su parnicu protiv KK (kao navodne usvojenice pokojnih PP i MM) koja je za predmet imala iste - sporne katastarske parcele, u kojoj su ishodovali pravosnažnu presudu Opštinskog suda u Kraljevu P. broj 2825/71 od 25.04.1972. godine kojom im je utvrđeno pravo suvlasništva na u stvari istom alikvotnom udelu od 1/2 idealnih delova na svim predmetnim katastarskim parcelama, kao u ostavinskom rešenju dobijenom iza sestrine smrti. Po tom pravnom osnovu su oni u izvršnom postupku radi fizičke deobe svih predmetnih katastarskih parcela pred Opštinskim sudom u Kraljevu I. broj 1717/76, sa KK postigli sporazum na osnovu kojeg je doneto rešenje toga suda od 4.08.1977. godine, da njima pripadne cela katastarska parcela broj 1572 površine od 2,41,62 ha (po kulturi šuma) a KK svih ostalih 8 predmetnih katastarskih parcela (različitih površina i kultura, kao i jedna kuća postojeća na kat. parceli broj bb), sve u KO LL; koji su tada faktički i izvršili. Tako da ih počev od tada 1977. godine, na taj način drže i koriste: tuženi-protivtužioc (preko svojih pravnih prethodnika) predmetnu katastarsku parcelu broj aa, a tužena KK sve ostale. S tim što su pravni prethodnici tužilaca-protivtuženih sada pokojni OO i EE, kao zakonski naslednici pokojnog PP (brat i sin pokojnog bratanca RR) u svojstvu tužilaca vodili parnicu pred Opštinskim sudom u Kraljevu u predmetu P. broj 2496/75 u kojoj su dana 28.01.1976. godine ishodovali pravosnažnu presudu na osnovu priznanja tuženih NN i NJNJ, kojom su im oni priznali pravo svojine na 1/2 idealnih delova istih - predmetnih katastarskih parcela, po osnovu njihovog nasleđa iza pokojnog PP. Po tom pravnom osnovu se u katastru Opštine Kraljevo od 1997. godine kao suposednici predmetnih katastarskih parcela upisanih u posedovnom listu ii, vode OO i EE na 1/2 idealnih delova i tužena KK na 1/2 idealnih delova. Po podacima iz spisa proizlazi da je tužba u ovoj parnici podneta juna meseca 1995. godine, a protivtužba novembra meseca 1999. godine.

Na bazi izloženog, utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno je pravno stanovište drugostepenog suda da su tuženi-protivtužioc svojom i preko svojih pravnih prethodnika, dugogodišnjom savesnom i zakonitom državinom stekli pravo svojine na predmetnoj katastarskoj parceli broj aa KO LL. Sa pravnog aspekta Vrhovnog suda to pravo svojine stečeno je redovnim održajem u smislu odredbe člana 28. stav 2. noveliranog Zakona o osnovama svojinsko-pravnih odnosa, savesnom i zakonitom državinom od preko 10 godina; svakako počev od 1977. godine. Zbog čega je drugostepeni sud ispravno pobijanom presudom usvojio njihov protivtužbeni zahtev za utvrđenjem prava suvlasništva na toj katastarskoj parceli, u ispravno opredeljenim udelima. Upravo sledom tog materijalno-pravnog razloga je neosnovan kontradiktorni tužbeni zahtev tužilaca-protivtuženih, za utvrđenjem njihovog prava suvlasništva na toj istoj katastarskoj parceli i za njenu predaju u (su)posed. Kao i za utvrđivanjem prava suvlasništva na ostalih 8 predmetnih katastarskih parcela koje su u dugogodišnjoj savesnoj i zakonitoj državini tužene KK, od preko 10 godina, koja je stoga takođe redovnim održajem stekla pravo svojine na tim katastarskim parcelama.

Neosnovan je navod revizije tužilaca-protivtuženih da su nižestepeni sudovi pogrešno ocenili iskaz tužene KK koja je izjavila da ona predmetnu katastarsku parcelu aa KO LL, ne koristi više od 20 godina i da ih je u par navrata videla kako seku šumu sa te katastarske parcele. Pre svega zato što se kroz navodnu pogrešnu ocenu njenog iskaza, u stvari napada utvrđeno činjenično stanje, koje se u smislu člana 385. stav 3. ZPP ne može napadati revizijom. Osim toga, upravo taj iskaz koji je prvostepeni sud pravilno cenio, u delu koji se odnosi na navedeno dugogodišnje nekorišćenje predmetne katastarske parcele, dodatna je argumentacija u prilog pravilnog pravnog zaključka o izvršenoj fizičkoj deobi suvlasničkih udela svih predmetnih katastarskih parcela na bazi sudskog sporazuma iz avgusta meseca 1977. godine, između ovde tuženih - protivtužilaca i tužene KK. Dok okolnost da su tužioc i u par navrata sekli šumu sa kat. parcele broj aa, ne može voditi pravnom zaključku o njihovoj državini te predmetne katastarske parcele, kao elementarnom preduslovu za sticanje stvarnopravnog statusa na toj katastarskoj parceli, uz nužnu savesnost državine.

Na kraju, bez uticaja je na odluku u ovoj pravnoj stvari revizijski navod tužilaca-protivtuženih kojim ukazuju da oni svoj tužbeni zahtev nisu zasnovali na naslednim pravima iza pokojnog PP, kako je to između ostalog zaključio drugostepeni sud, već na osnovu presude na osnovu priznanja iz 1976. godine koju su neuspešno pokušali da izvrše (jer ne sadrži činidbeni deo) kao valjanom pravnom osnovu za sticanje stvarnopravnog statusa na predmetnim katastarskim parcelama. Ovo stoga što je pravni osnov zaista neophodan za pravnu ocenu zakonitosti državine nužne za tzv. redovni održaj kao originarnog načina sticanja svojine, u smislu već citirane zakonske odredbe. Međutim, taj pravni osnov je irelevantan u konkretnom slučaju, kod utvrđenja nepostojanja (savesne) državine tužilaca-protivtuženih na predmetnim katastarskim parcelama, kao krucijalnog (kumulativnog ili samostalnog) uslova za originarno sticanje svojine, u smislu člana 28. Zakona o osnovama svojinsko-pravnih odnosa.

Izloženi razlozi su bili oni koji su rukovodili Vrhovni sud na odbijanje revizije i donošenje presude kao u izreci, u smislu odredbe člana 393. ranije važećeg ZPP i odredbe člana 491. stav 1. važećeg ZPP ("Sl. glasnik RS". br. 125/2004 od 22.11.2004. godine, sa primenom od 23.02.2005. godine).

Predsednik veća-sudija

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost otpravka
Upravitelj pisarnice,
Mirjana Vojvodić
st